

IV U 7/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 lutego 2022 roku

Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Joanna Wardak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Agata Bareja

po rozpoznaniu 15 lutego 2022 roku na rozprawie

odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z 15 listopada 2021 roku, numer (...) - (...)

z 7 grudnia 2021 roku, numer (...) - (...)

o prawo do zasiłku chorobowego

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo do zasiłku chorobowego od 18 września 2021 roku do 19 listopada 2021 roku.

IV U 7/22

UZASADNIENIE

Stanowiska stron.

Decyzjami z 15 listopada i 7 grudnia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił J. S. prawa do zasiłku chorobowego od 18 września 2021 roku do 19 listopada 2021 roku.

J. S. domagała się zmiany zaskarżonych decyzji i przyznania jej dochodzonego świadczenia.

Pełnomocnik organu rentowego wniosła o oddalenie odwołań.

Stan faktyczny.

Od 18 września 2020 roku do 17 września 2021 roku J. S. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o. w O..

J. S. zawarła umowę zlecenia z Urzędem Statystycznym w (...) od 13 maja do 30 września 2021 roku w celu wykonania prac rachmistrza spisowego. Do jej zadań należało zebranie danych od osób fizycznych objętych spisem powszechnym metodą wywiadu bezpośredniego lub telefonicznego na terenie województwa (...), przeprowadzenie wywiadów zgodnie z wykazami adresowymi oraz zebranie danych na urządzeniu mobilnym. Zleceniodawca nie

wskazał konkretnych dni (godzin) wykonywania zleconych czynności spisowych. Do decyzji rachmistrza spisowego pozostawał wybór, w jakich dniach i godzinach będzie realizować powierzone zadania. Swoje obowiązki J. S. wykonywała na terenie gminy G..

16 września 2021 roku J. S. przeprowadziła spis osób fizycznych, lecz z uwagi na stan zdrowia nie mogła przekazać zebranych danych do Urzędu Statystycznego.

17 września 2021 roku przed południem J. S. udała się do lekarza i otrzymała zaświadczenie o niezdolności do pracy z powodu choroby od 18 września do 19 października 2021 roku.

Po wyjściu od lekarza J. S. skontaktowała się z sekretarzem Urzędu Gminy w G. i poinformowała ją, że z uwagi na fakt otrzymania zwolnienia lekarskiego nie może wykonywać obowiązków rachmistrza spisowego. Poinformowała również, że posiada dane spisowe osób zebrane 16 września 2021 roku. Na polecenie sekretarza Gminy J. S. próbowała telefonicznie skontaktować się z Urzędem Statystycznym, ale próby te okazały się bezskuteczne. Następnie na kolejne polecenie sekretarza J. S. przekazała dane osób spisanych 16 września 2021 roku. Czynność tę rozpoczęła wykonywać 17 września 2021 roku po godzinie 23.00, gdy po zażyciu leków lepiej się poczuła. Transfer danych przeciągnął się na 18 września 2021 roku po godzinie 24.00.

Stan faktyczny sąd ustalił na podstawie: zeznań ubezpieczonej (nagranie z 15 lutego 2022 roku 00:01:58-00:15:24), historii choroby (k. 5-11) oraz dokumentów znajdujących się w aktach rentowych.

Ocena dowodów i ocena prawna.

Oba odwołania ubezpieczonej okazało się w całości uzasadnione.

Jak stanowi przepis art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133) zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Na mocy art. 17 ust. 1 tej ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Omawiając pojęcie pracy zarobkowej (w rozumieniu art. 17 ust. 1 tej ustawy) Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 4 listopada 2009 roku (I UK 140/09, LEX nr 564767) wyjaśnił, że „w orzecznictwie SN prezentowany jest pogląd, że praca zarobkowa nie musi być wykonywana w pełnym wymiarze, jako że tę negatywną przesłankę odnosi się do niezdolnego do pracy i pełny wymiar czasu pracy mógłby w ogóle podważać zasadność orzeczonej niezdolności do pracy, a także, że nie chodzi w tym przypadku o odwołanie się do wykonywania pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku zatrudnienia w szerokim tego słowa znaczeniu. Nie chodzi więc w szczególności o wykonywanie pracy podporządkowanej czy zależności służbowej, co jest charakterystyczne dla stosunku pracy. Jest to więc „praca” w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie”.

Przyjęto jednak zarazem, że sporadyczna, incydentalna lub wymuszona okolicznościami sprawy aktywność zawodowa może usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku chorobowego (wyroki Sądu Najwyższego z 6 lutego 2014 roku, II UK 274/13, LEX nr 1455233, z 3 marca 2010 roku, III UK 71/09, LEX nr 585848, z 5 czerwca 2008 roku, III UK 11/08, OSNAP 2009/21-22/292). Uznano za dopuszczalne wykonywanie czynności „sporadycznie”, co prowadzi do konkluzji, że ubezpieczony traci prawo do zasiłku, jeżeli czynności były częste, powtarzalne lub miały charakter merytoryczny.

Odnosząc powyższe uwagi do przedmiotowego sporu, sąd ocenił, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 17 ust. 1 tej ustawy. Sąd miał na uwadze, że w czasie przebywania na zwolnieniu lekarskim ubezpieczona dokonała czynności w postaci przesłania danych osób spisanych 16 września 2021 roku. Czynność ta trwała około godziny, miała charakter sporadyczny (wykonana była jednorazowo) i nie miała charakteru merytorycznego, stanowiła bowiem jedynie techniczne przekazanie danych. Samo zaś spisanie osób nastąpiło dzień wcześniej, w okresie, kiedy ubezpieczona nie była jeszcze niezdolna do pracy. Wykonana czynność była również wymuszona okolicznościami, gdyż nikt inny nie mógł jej wykonać za ubezpieczoną. Ubezpieczona jako rachmistrz spisowy miała przydzielony telefon służbowy z hasłem i loginem, których nie miała prawa przekazać innej osobie. Za pomocą tego telefonu wykonała spis osób 16 września 2021 roku. Gdyby zebranych danych nie przekazała do Urzędu Statystycznego, naraziłaby się na sankcję karne lub finansowe. Nadto zbliżał się koniec spisu (30 września 2021 roku), a otrzymane zwolnienie lekarskie obejmowało okres od 18 września do 19 października 2021 roku. Ubezpieczona zmuszona więc była pospiesznie dokończyć czynności związane z pracą rachmistrza spisowego.

Odnosząc się do drugiej z przesłanek art. 17 ustawy należy wyjaśnić, że zachowaniem niezgodnym z celem zwolnienia określić można takiego typu postępowanie, które w powszechnym odczuciu jest nieodpowiednie dla osoby chorej i może nasuwać wątpliwości co do rzeczywistego stanu zdrowia ubezpieczonego (I. J., Prawo socjalne. Komentarz..., art. 17). Wykorzystywaniem zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia jest zawsze wykonywanie czynności mogących przedłużyć okres niezdolności do pracy. W niniejszej sprawie niezdolność do pracy ubezpieczonej została wywołana suchym kaszlem powodującym wymioty i stanem podgorączkowym (k. 10). W dniu wizyty lekarskiej, po zażyciu leków, ubezpieczona poczuła się lepiej i dokonała transferu danych. Z uwagi na odtwórczy charakter tych czynności, długość ich trwania i polepszający się stan zdrowia ubezpieczonej nie sposób uznać, że przesłanie danych stanowiło wykorzystanie zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc w razie uwzględnienia odwołania sąd zmienia zaskarżoną decyzję w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy. Mając powyższe na uwadze sąd zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do spornego zasiłku chorobowego.